SỐ THỨ 1881 — NGÀY THỨ SÁU 23 JUIN 1933 — SÁU (SIX SOUS)

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

MỖI SỐ 5 XU 02

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE Nº 293

ANNONCES

Decomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 m 065 de large.

4e page: Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$15 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$80 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

PAIEMENT

	Paiement anticipé	Paiement mensuel	Paiement trimestriel	Paiement semestriel	Paiement annuel
Một tỉnh	5$00	6$90	6$30	6$30	9$00
Các làng và Các công-sở	»	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.30	4.50
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.65	2.25
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.60	0.75

Les abonnements partent du 1er et du 15 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à l'Administration doivent être adressées au Directeur
63 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-VĂN-KOẢN

Adresse télégraphique
TRUNG BẮC TÂN VĂN HANOI
TÉLÉPHONE Nº 180

Quan Toàn-quyền lại được lưu-nhiệm

Cứ như tin ở Pháp sang, thì quan Toàn quyền Long lại được lưu-nhiệm ở xứ ta, nghe tin ấy chắc ai là người đã chịu ơn cái chính-sách lương hảo của ngài, cũng đều được vui lòng thỏa-dạ. Nhưng trong sự vui vẻ mừng rỡ ấy cũng có nhiều người chưa hiểu vì sao, mà mới độ nào ta đã được tin lưu-nhiệm của ngài, sao giờ lại thấy tin lưu-nhiệm nữa, chẳng hóa ra một tin mà bá cáo hai lần sao? Vậy tiện đây xin nói để độc giả cùng rõ:

Nguyên quan Toàn-quyền Long bây giờ cũng như quan nguyên Toàn quyền Albert Sarraut khi trước, vốn là một chân nghị-viên của công dân bảo-cử ra, mà Chánh phủ Thượng quốc tạm cử sang giữ trọng-trách ở xứ ta, nên chỉ có thể cử từng hạn một, mỗi hạn là 6 tháng mà thôi. Vì vậy mỗi khi chính-sách của quan Toàn-quyền mà vừa với lòng ủy-thác của Chính-phủ, hợp với đường khai hóa cho dân, cứ hết một hạn lại được tăng một hạn lưu-nhiệm nữa, cũng có khi một người đến mấy hạn, nên từ ngày quan Toàn-quyền Long *đảo nhậm xứ Đông-pháp* này, đã mấy lần ta được nghe tin lưu-nhiệm của ngài vậy. Quan Toàn quyền Long vốn am-hiểu tình hình thuộc-địa mà lại khéo theo trình-độ dân ta để thi-hành chính-sách khai phóng, theo như ý quan Thượng-thư Thuộc-địa Sarraut trước đã làm-Toàn quyền xứ ta, vậy nên những công việc như đặt đường hỏa-xa, mở rộng mang nước, tăng các nghị-viên quản hạt, và mở rộng quyền báu cử cho dân, ấy đều là những chính tích lương-hảo của ngài, các độc-giả tường đã biết cả, đây không cần phải nhắc lại nữa. Được một ông quan thấy hết lòng với mình như thế, thì dân thuộc-địa ta sau này chắc được nhờ ơn giắt dìu tác thành, mà bước lên chốn văn-minh trong hoàn cầu, vậy nên ai cũng yêu mến cái chính-sách lương hảo ấy mà hâm-mộ ngài, đã hâm-mộ ngài nên được ưu ngài lưu-nhiệm ở xứ ta, thì thật là phải hoan-nghênh vui vẻ. Đành rằng Quí chính-phủ đã ủy ai sang làm Toàn-quyền xứ ta, thì tất là một người đích đáng, mà cũng giữ một mục-đích là mưu đồ cho dân ta lấy sự tiến-bộ. Thế nhưng một nước đã phải nhờ nước dân anh dắt dìu như xứ ta, thì tất là trình-độ văn-minh hãy còn ở trong vòng âu-trẻ. Khác nào đứa trẻ thơ hãy còn ngu dại, mà nhờ giáo-dục ở chốn học-đường, đứa trẻ mới vào học-đường, thì ở phần thấy giáo dầu có đổi thay, mà mục-đích của ông thầy thì ai cũng phải uôn-nắn, cũng phải dạy-dỗ, cũng phải bảo ban từng lý từng tý, cũng phải luyện-đoán hàng tháng hàng ngày, cái thiên-chức của ông thầy là phải rèn cho đứa-trẻ có thành-tài đạt-đức. Thế nhưng ở phần đứa trẻ thì sao? Chắc nó đối với ông thầy cũ cùng ông thầy mới thì có điều phân-biệt. Phân biệt thế nào? phân biệt là nó đối với ông thầy cũ thì quen, mà ông thầy mới thì lạ, sự quen lạ ấy có quan hệ cho phần học-hành của đứa trẻ, vì rằng thầy cũ thì đã biết tính nó, đã lựa được ý nó, mà cái tính nó đối với thầy dạy cũng thân-mật hơn; còn ông thầy mới thì trước là sau quen, dẫu dần cũng được như thầy cũ, nhưng lúc tuần sơ buổi mới, thì thầy đối với nó còn phải dò là ý-từ mà nó đối với thầy cũng có chút e-lệ dụt-dè. Vậy thì dân văn-minh âu trí như Đông-pháp ta, đối với quan Toàn-Quyền là ông thầy giáo kia, chắc cái phần cảm-tình cũng có nương-tượng như thế, nên ta nghe tin quan Toàn-quyền Long lại được lưu nhiệm thì ta mừng.

Chẳng những thế, quan Toàn-quyền Long đối với Thuộc địa ta, lại còn những việc đã làm mà còn dở, hoặc đã hứa mà chưa làm, cho nên ta mong ngài lại càng thiết lắm, khác nào như học-trò đương học dở một khoa-học mà đến hạn nghỉ hè, đến khi xong hạn nghỉ hè thì ta lại mong được ông thầy cũ dạy cho nốt khoa-học mà đương nói theo. mà chính ông thầy-giáo là quan Toàn-quyền Long ngài cũng nghĩ như thế, ngài cũng vẫn mong mỏi vui mừng cho dân ta, cái mục đích một ngày một tiến thêm thì đường tiến hóa của ta cũng một ngày một cao lên một bậc. Xem như ngài về qui quốc mà kể những chuyện tiến bộ của dân Thuộc-địa, nào dân giàu, nào lợi mở, nào cuộc công thải có thành hiệu, nào giấy ngân phiếu đã thông hành, thì ngài đều có ý vui về cho thế-lực ở dân Đông-pháp. Ngài lại còn trình những bản dự định về sự mở mang cho quyền lợi thuộc-địa với Chính phủ, để chi chuẩn thi hành, thế thì ta biết lòng ngài không lúc nào không vì ta mà mong điều tiến hóa, trí ngài không lúc nào không vì ta mà mưu sự lợi quyền, thân ngài dầu về Qui quốc để nghỉ ngơi, mà lòng ngài vẫn đinh ninh vì thuộc-địa mà suy tính. Thế thì tấm lòng qui hóa, tác dạ sâu xa của ngài thực đã tin ta, vì ta, yêu ta, mong ta đến cực điểm vậy, một mình ngài khó nhọc, mà cả Đông pháp ta được yên vui, một mình ngài mưu toan mà cả Đông-pháp ta được nhờ vả. Thế thì nghe tin ngài được lưu-nhiệm há ta lại không mừng rỡ hay sao? mừng rỡ vì ngài làm cho ta được trông thấy những kết-quả về-vang, ngài tin cùng ta, đã có tấm cảm-tình thành-thực. Đối với một quan thủ-hiến có lòng vàng dạ ngọc với ta như thế, ta lại không có chút tình cảm-khích hay sao? Đã có chút tình cảm-khích cái chính-sách của ngài, thì nhân dịp nay bàn-quán xin cùng với quốc-dân mà tỏ lòng hoan-hân thành-thực, mong sao chóng đến ngày mà cái ánh sáng phúc-tinh vượt trùng dương mà lại sang chiếu rọi cho nơi văn-minh hãy còn mờ tối, thì vui vẻ biết là dường nào?

T. B.

Lễ khánh-thành cuộc Đấu-xảo Marseille

Ngày 16 Avril vừa rồi, quan Sarraut Thuộc-địa bộ Thượng-thư và quan Dior Thương-mại bộ Thượng-thư đã làm lễ khánh-thành cuộc Đấu-xảo thuộc địa tại Marseille. Đúng 11 giờ sáng thì hai quan Thượng-thư tới nơi. Ở cửa có một đội lính tập của các thuộc địa bồng súng chào. Các quan chức tức-trực ở đấy đề nghênh tiếp đông không biết bao mà kể. Chung quanh vì đấu-xảo của bộ Thuộc-địa, có một toán lính thuộc địa về liên-tập thứ 22 bồng súng chào. Linh kèn thổi bài quốc-ca Đại-pháp. Các quan-chức đều cất mũ chào, trông rất trịnh-trọng.

Thoạt kỳ thủy quan Thuộc-địa bộ Thượng-thư Sarraut cùng các quan đi xem những đồ bày ở trong phòng ngay chỗ cửa vào. Ở đấy có nhiều bức thảm rất đẹp. Kế đấy các ngài đi xem các phòng bày những bức tranh cảnh cùng những khí giới của các thuộc-địa. Rồi các ngài đi xem lần bày các đồ kỹ-nghệ của tỉnh Marseille và của các hạt ở Provence. Quan Thượng-thư Sarraut rất lấy làm khen ngợi các bộ tranh họa và các bộ đồ sứ bày ở đó. Ngài lại xem rất kỹ-càng các đồ lễ khí về tôn giáo, và các đồ kỹ-nghệ về đường thêu, chuyện. Là những vật-liệu rất bổ ích cho đường sản-học.

Cũng trong buổi sáng, các quan lại đi xem hết các lều bày các đồ-đạc của xứ Tunisie, xứ Madagascar, xứ Maroc và các xứ thuộc địa tự-trị như Martinique, Guadeloupe, Réunion Ấn-độ Đại-pháp, các thuộc-địa về Úc-châu, Saint-Pierre et Miquelon, Nouvelle Calédonie.

Sau các quan xem vì Mỹ-nghệ là vì bày các đồ của Thượng quốc; đoạn, đến vì của xứ Algérie là vừa hết buổi sáng.

Buổi chiều thì các quan khởi đầu xem đến vì của Đông-pháp ta.

Lúc bấy giờ vào hồi bốn giờ chiều thì quan Thượng thư Sarraut vừa bước chân tới bậc thềm bước lên lầu Đông-pháp. Linh kèn tiễu kèn mừng, linh khố xanh bồng súng chào. Ngay chỗ bậc thềm, có quan Chánh ủy-viên về các bộ nha của Đông-pháp là M. Guesde đứng nghênh-tiếp ngài.

CHÙA MỘT-CỘT

Khi vào tới nơi, quan Thượng-thư có điểm duyệt cả những quân lính đứng tức trực đó. Trong đội lính khố xanh này, chánh phủ Đông-pháp đã khéo chọn đủ các giống người trong toàn xứ Đông-pháp, nào người Bắc-kỳ, người Trung-kỳ, người Nam-kỳ, nào người Ai-lao, người Cao-miên, xứ nào cũng có góp mặt đủ cả, quan Thượng-thư có gẫn hỏi tinh cho mấy người trong toán lính ấy.

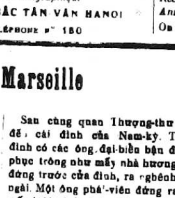
Xong rồi, quan Thượng-thư bước lên thềm lầu Đông-pháp. Lầu ấy phỏng kiểu kiến trúc chùa Đế-thiên Đế-thích mà làm: khi trèo tới bậc trên cùng, trước khi bước vào trong lầu, quan Thượng-thư có dừng chân lại nhìn xuống dưới, thấy cảnh-tượng cực kỳ là đẹp đẽ, thì ngài rất lấy làm ngợi khen. Vào lới trong phòng thứ nhất lầu này thì trông thấy ngay các bức chân-tượng của đức Bảo-đại-lộc, của quan Thượng-thư Doumer, quan Thượng-thư Sarraut, quan Toàn-quyền Long và quan nghị-viên Oatrey v. v.

Phòng của trường Bắc-cổ Viễn-đông thì có quan Goloubeff trông nom, đồ đạc nhiều thứ rất đẹp. Phòng bày các đồ gỗ, đồ chẩu, trông thực mỹ lệ và càng, phần nhiều là đồ của các trường kỹ nghệ Đông-pháp chế-tạo ra cả.

Xem xong các phòng từng trên lầy, thì các quan lại xuống thang đi xuống từng dưới, là nơi bày nhiều thóc lúa của Đông-pháp. Trong phòng có treo các tranh họa các bản đồ, bức thì về thửa ruộng đương vụ cày cấy, bức thì họa người ở nhà quê đương xay thóc giã gạo, trông hệt như thực. Chung quanh có bày các gian hàng của các hiệu buôn gạo. Khi các quan xem xong lầu Đông-pháp thì đi đến một phố Annam gọi là « phố *Hanoi* ». Trên bờ hồ có một bọn dân bà An-nam bận đồ quốc-phục, áo quần tha thướt, trong y như cảnh tượng một phố Hà-thành ta khênh sang để ở đó vậy. Bọn đàn bà ấy lức là bọn thợ đan thợ khâu đứng tức-trực đó để chào mừng quan Thượng-thư. Khi ngài tới nơi thì có Nguyễn-thị-Minh tức Thanh ra đọc mấy lời chúc mừng, một cô khác ra dâng ngài một bó hoa, và một cô nữa ra đốt một tràng pháo mừng ngài.

Qua đấy, đến chỗ các nhà thương-mại, các nhà kỹ-nghệ và các thân-hào Bắc-kỳ đứng đợi để chúc mừng ngài. Ngài đi ngang lại thì một ông phái-bộ ra tuổi mấy lời chào ngài, ngài đáp lại rất là ân cần. Khi xem đến phòng Tuốc thì có quan Đốc-tờ Nguyễn-Xuân-Mai ra nghênh tiếp quan Thượng-thư.

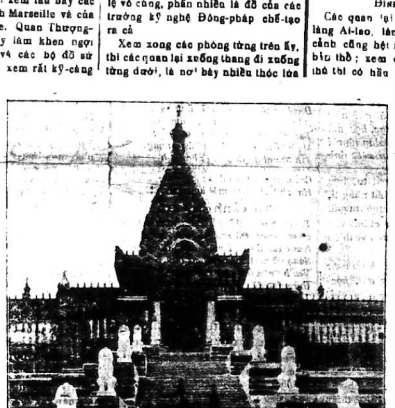
Sau cùng quan Thượng-thư xem đủ cả đình của Nam-kỳ. Trước đình có các ông đại-biểu bản đồ lễ-phục trông như mấy nhà thương-hào đứng trước cửa đình, ra nghênh tiếp ngài. Một ông phái-viên đứng ra đọc mấy lời khánh chúc, thì ngài cũng tỏ ý rất lấy làm cảm động mà đáp lại mấy lời rất hùng hồn.

ĐÌNH AN-NAM

Các quan lại đi xem cả chỗ dãy làng Ai-lao, làng Cao-miên, phong-cảnh cũng bắt mắt các làng ở bên bầu thổ; xem đến cái vườn bách-thú thì có hầu đủ các giống-vật ở bên Đông-pháp và các thứ hoa-thảo như vườn thảo-mộc ở bên ta.

Thế là các quan xem hết khu Đông-[illegible] đi khỏi đấy xa, mà ở phố Hanoi pháo nổ chưa dứt, khói bay mù mịt, tiếng kèn vang lừng.

LẦU ĐÔNG-PHÁP

Xem xong các dãy nhà của Đông pháp thì các quan đi xem đến các dãy nhà Tây-phi-châu, và các dãy nhà của xứ Cameroun, rồi các quan đến phòng Hội-nghị ngay cạnh cái lầu chính là lầu bày các đồ Mỹ-nghệ đã nói trên kia, để làm lễ khánh thành cuộc đấu-xảo Marseille. Khi các quan tới nơi, linh nhạc lại thổi bài quốc-ca. Đúng 17 giờ 10 phút thì các quan chức đọc diễn-văn. Trước nhất quan Adrien Artaud là ủy viên coi công việc tổ chức cuộc đấu-xảo đọc một bài. Sau đến quan Flaissières là xã-trưởng thành Marseille, quan Humbert Giraud là hội-trưởng phòng Thương mại Marseille, quan Pasquet là hội-trưởng hội đồng hàng-quận, quan Thibon là quận-trưởng quận Bouches du Rhône, quan Dior là Thượng-thư bộ Thương-mại, quan Sarraut là Thượng-thư bộ Thuộc-địa mỗi ngài đọc một bài.

Tuế là cuộc đấu-xảo Marseille đã khánh-thành vậy. Cách 16 năm về trước, thành Marseille đã có một lần đấu-xảo thuộc-địa, đến lần này là lần thứ hai mà lại có về trực-rỡ lớn-lao gấp mấy lần trước, thế mới biết trong khoảng 16 năm trời vừa qua đây, các dân-tộc giống vàng giống đen, đã nhờ tay tổ-độ của Đại-pháp dìu-dắt trên con đường tiến bộ mà đã bước được một quãng đường khá dài lắm thay, mà nước Pháp sau cuộc chiến tranh kinh thiên động-địa mới rồi, đã cùng với các thuộc-địa đồng phấn cam khổ, thì cái địa-vị lại càng lớn-lao, cái thế-lực lại bành-trướng lên nhiều vậy.

X.

Ngự-giá tới Đại-pháp

Ngày 21 Juin

Hoàng-thượng đã ngự tới Marseille. Quan Thuộc-địa bộ Thượng-thư Albert Sarraut xuống tận tàu cung nghênh. Chánh-phủ Đông-pháp, Hoàng-thượng có ban bảo quan nguyên Khâm-sứ Charles. Ngài có đem đạo nỗi lâu với quan Outrey, cùng quan đại-biểu quan Toàn-quyền Long. Hoàng-thượng có tuyên-phán cho các nhà báo biết cái mục đích cuộc Âu-du này. Khi Hoàng-thượng ngự lên bộ thì có toán lính khố xanh bồng súng chào. Hoàng-thượng lên xe ô-tô ngự đến dinh quan Quận-trưởng. Nhân dân hoan-hô rất là vui vẻ.

Phái-bộ Nam-Việt tại Đại-pháp

Ngày 21 Juin

Hội Công-thương có đặt tiệc khoản đãi phái-bộ Nam-Việt. Bữa tiệc ấy quan Thượng-thư Albert Sarraut chủ tọa. Trong khi dự tiệc, người Pháp người Việt hai bên có trao đổi lời chúc mừng lẫn nhau, tỏ tình liên-lạc của các nhà công-thương Đại-pháp và nhân-dân Nam-Việt càng ngày càng thêm bền-chặt khăng-khít, để mở-mang nền kinh-tế ở cõi thuộc-địa Đông-pháp.

Sau khi phái-bộ Nam-Việt đi thăm các chiến trường về, thì quan Thuộc-địa bộ Thượng-thư, quan Toàn-quyền Đông-Pháp, quan Hội-nghị-viên Nam-kỳ, và nhiều chức vị khác nữa trong chính trị giới, kỹ-nghệ giới, thực-dân giới, có tiếp phái-bộ tại Đông-pháp Kinh-tế cục Bửu ẩy, phái-bộ có tặng M. Raoul Péret, là nghị-trưởng Tài-chân nghị-viện mới rồi biểu gia hệ của đức Bảo-đại Lộc, mà M. Raoul Péret ngày nay là một người thờ về đông-dõ ấy vậy. M. Raoul Péret có cảm tạ lại phái bộ, và có nói cho phái-bộ biết rằng quan Nghị-trưởng và Nghị-viện rất lấy làm khen ngợi sự cố gắng của nhân-dân Nam-Việt lắm.

ÂU CHÂU BIẾN TÍN

HAVAS

Paris, ngày 20 Juin 1922

Pháp và Anh

Tin Londres. — Quan Poincaré và quan Lloyd George hội-nghị với nhau có định rằng cuối tháng Juillet này sẽ thương-nghị về các vấn đề Đông-Âu và xứ Tanger, từ giờ việc gì các ngài cũng phải hội nghị với nhau rồi mới quyết-nghị, còn như các số tiền của Đồng minh ny nước Hoa-kỳ, không có đại-biểu Hoa-kỳ ở đấy thì không có thể Định-quyết được

Việc nhà Thực-nghiệp ngân-hàng

Báo *Temps* có nói rằng quan Tài-chính bộ Thượng thư Lasteyrie có trình hội-đồng các quan Thượng-thư về công việc của hội-đồng tra xét về việc dựng lại nhà Thực-nghiệp ngân-hàng. Các quan Thượng-thư quyết nghĩ giao cho quan đại-sứ Đại-pháp tại Bắc-kinh thương-nghị với chánh phủ Trung-hoa để ấn định thể lệ trong việc lấy số tiền bồi thường-Quyền-phí gán cho các nhà có nợ tại nhà Thực nghiệp ngân-hàng.

VÕ-TUYỂN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 20 Juin 1922.

Cuộc hội-nghị La Haye

Trong kỳ hội-nghị lần đầu, các đại-biểu của Đại pháp đã bày tỏ thợi lệ về bản án văn. Nước nào cũng có đại-biểu đến dự nghị cả. Lợi-quốc có mà

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường.
Từ rofilms của Cornell

một hội-đồng để kế cứu các vấn-đề nước Nga. Đến ngày 21 Juin này, hội-đồ g lại sẽ hội-nghị để bảo cứ viên hội-trưởng của hội-đồng, và các hội-trưởng của ba tiểu hội-đồng coi các quyền lợi riêng, các trái khoản, và sự tin-dụng.

Lại miền Maroc của Tây-ban-nha

Tin Mélia. — Quân lính của Tây-an-nha đánh nhau dữ dội đã chiếm được hai nơi trận-địa. Một đạo quân nữa lại tiến lên miền nam Quân tình đăng phản nghịch lại đánh lại. Quân lính Tây-ban-nha phải nhiều người bị thương.

Việc nước Đức

Trong địa hạt chung dân đầu phiếu, nhân-dân ở làm nào-động. Linh tuần-cảnh bắn xử và linh tuần-cảnh đại-pháp phải ngăn ngừa mới yên. Trong khi quân lính lui về, có kẻ ném mối viên lựu-đạn làm cho một người lính bị thương. Quân lính bèn dùng súng bắn lại. Nghị-viện nước Đức đã bàn đến bản luật về việc mua máng năm 1922. Ruộng đất từ 5 hectares trở lên, chánh-phủ được kiểm duyệt cả.

Cuộc thương-mại ở Marseille

Phòng thương mại Marseille có truyền bố cái số tổ-lệ của cuộc thương mại chung của thành phố và hải cảng Marseille đối với số thương-mại của thành phố và hải cảng ấy đối với các thuộc-địa Đại-pháp về năm 19.3 và năm 1920 năm 1913 Nhập-cảng 14 . Xuất cảng 2 . Năm 1920. Nhập cảng 8 . Xuất-cảng, 4 .

Việc nước Anh

Các báo quán đều tỏ lòng vui mừng về việc nước Anh hoàn nghênh quan-to nearelại Londres và việc quan Poincaré hội-nghị với M Baldwin và quan đại-sứ Đại-pháp Các báo đều khen ngợi về cái văn-đề bồi thường, cuộc hội-nghị La Haye, và cuộc hòa-hảo của Đông Âu. Các ngài đình rằng cuối tháng Juillet này, lại sẽ lập nghị.

Các báo quán nước Anh đều có rõ rằng tình thân-ái của hai nước Anh Pháp thực là mật-mas không khỏi.

Việc nước Bỉ

Quan thượng thư nước Bỉ Jaspar và quan đại-sứ nước Pháp đã hội-nghị ngày hôm trước hai. Sẽ phải đã soạn một bản chương trình và ấn-định một cả phương-pháp mới.

Các quan-chức Bỉ-lau và các quan chức nước Đức cần bàn giao với nhau về các địa-hạt Trong địa hạt của Bỉ-lan, dân sự rất ngợi khen các đội linh tuần cảnh của Bỉ-lan. Còn địa hạt của Đức thấp mọi nơi đều nhiễu đảo sự chống bến tinh bắc hoàng Cái phong trào lấy khỏi tự dấy mà trần cả sang kiếp bỏ cõi nước Đức. Ba hôm các quan chức nước Đức giải nhận được sự thực nhận, bí các ấn đã dự định không có việc P.B và các đội tuần cảnh không đau treo có Chánh phủ Cộng-hòa cả.

Về việc người Đức bạo ngược với quân lính Đại pháp mới rõ, có nhiều người phải bắt .

Việc xứ Turkestan

Tin Constantinople. — Có tin rằng đảng Khách-mệnh ở Turkestan có các tướng nước Nga dìu-dắt, đã chiếm mất nhiều thành. Hiện các quan chức đường trù tính việc phòng-bị.

Quốc-trái Đại-pháp 3 /. 57.70 — 4 /. 1918 62 75. — 5 /. 1915 — 1916 77.15 5 /. 1920 91.70 — 6 /. 1920 89.62.

Bordeaux ngày 22 Juin 1922

Đại pháp và Tây ban-nha

Bản giao-ước của Đại-pháp và Tây-ban-nha sẽ ký ngày thứ tư 21 Juin này. Bản giao ước lấy ký trong năm 19 9 nay không thì hành nữa. Về các khoản rượu vang hoa quả, gỗ nút chai, thì nước Tây-ban-nha được như ý sở cầu.

Ở Turkestan

Ở Turkestan (địa phận nước Nga) có việc khởi loạn một ngày một thêm lan mãi ra.

Việc nước Bảo

Ngày hôm thứ ba ở Sa-fa mưa to lắm, nhiều nơi bị lụt. Nước trôi cả ngựa bò và đồ đạc. Hiện nay một vạn người không có chỗ ở.

Quốc-trái Đại pháp 3 /. 57.55. — 4 /. 1918 62.60 — 5 /. 1915 1916 71.10. — 5 /. 1920 90 80. — 6 /. 1920 69.40

Bảo-tồn Khổng-học

Đọc sách Luận ngữ

Loại thứ III

Nói về học-vấn

(Tiếp theo)

38. Tử viết : Thuật nhi bất tác, tín nhi hiếu cổ, thiết tỉ ư ngã Lão-Bành.

(Xem trong bộ Tứ-thư chính-văn chữ nho quyển Thương-luận về thiên Thuật-nhi thứ 17)

DỊCH NGHĨA — *Đức Khổng-tử nói : Truyền thuật sách cổ chứ đừng tự mình chong làm ra thì-thố, đạo lý thánh hiền đời cổ mà đức Khổng-tử đã một lòng hâm mến ta đem cũng trộm ví với đức Lão-Bành ta vậy.*

39. Tử viết : Mặc nhi chi chi, học nhi bất yếm, hồi nhân bất quyện, hà hữu ư ngã tai.

(Xem trong bộ Tứ-thư chính-văn chữ nho quyển Thương-luận về thiên Thuật-nhi thứ 17)

DỊCH NGHĨA — *Đức Khổng-tử nói : Trầm mặc ưng nghĩ mà nghĩ như những điều mình học được, học mà không khi nào biết chán, dạy người không khi nào biết mỏi, ta có mình ta đã có được nói vào đâu.*

40. Tử viết : Đức chi bất tu, học chi bất giảng, văn nghĩa bất năng tỉ, bất thiện bất năng cải, thị ngã ưu dã.

(Xem trong bộ Tứ-thư chính-văn chữ nho quyển Thương-luận về thiên Thuật-nhi thứ 17)

DỊCH NGHĨA — *Đức Khổng-tử nói : Đức hạnh không chăm dồi, học vấn không giảng cứu, nghe điều phải không hay theo, có điều chẳng phải không hay đổi, ấy là những điều ta thường lấy làm lo vậy.*

41. Tử viết : chí ư đạo, cứ ư đức, y ư nhân, du ư nghệ.

(Xem trong bộ Tứ-thư chính-văn chữ nho quyển Thương-luận về thiên Thuật-nhi thứ 17)

DỊCH NGHĨA — *Đức Khổng-tử dạy rằng : Ke học-giả nên chí ở đạo, giữ ở đức, nương ở nhân, chơi ở nghệ.*

52. Tử viết : Gia ngã số niên, tốt dĩ học Dịch, khả dĩ vô đại-quá hĩ.

(Xem trong bộ Tứ-thư chính-văn chữ nho quyển Thương-luận về thiên Thuật-nhi thứ 18).

DỊCH NGHĨA — *Đức Khổng-tử nói : May ra trời thêm cho ta vài năm để trót công mà học kinh Dịch, thì mình lý sáu mình được, có thể không nên nỗi phạm phải điều quấy to.*

53. Diệp công văn Khổng tử ư Tử-Lỗ. Tử-Lỗ bất đối. Tử viết : Nhữ hề bất viết : Kỳ vi nhân giả, phát phẫn vong thực, lạc dĩ vong ưu, bất tri lão chi tương chí vân nhĩ.

(Xem trong bộ Tứ-thư chính-văn chữ nho quyển Thương-luận về thiên Thuật-nhi thứ 18)

DỊCH NGHĨA — *Ông Diệp-công hỏi ông Tử-Lỗ đức Khổng-tử là người thế nào ? ông Tử-Lỗ không trả lời. Đức Khổng-tử bảo ông Tử-Lỗ rằng : Sao mi không nói : ta là người chi ham học, lúc đưa biết thì phát phẫn để quên bữa ăn, vui đạo lý mà quên cả mọi sự lo, đến tuổi già sắp đến mà cũng không biết, ấy nhật sinh ta chỉ có thế mà thôi.*

54. Ngã phi sinh nhi tri chi giả, hiếu cổ mẫn dĩ cầu chi giả dã.

(Xem trong bộ Tứ-thư chính-văn chữ nho quyển Thương-luận về thiên Thuật-nhi thứ 18).

DỊCH NGHĨA — *Đức Khổng-tử nói : Ta không phải là bậc sinh tri, chỉ là kẻ làm mới, đạo lý thánh hiền đời cổ mà ta mến mộ để cầu hỏi đó mà thôi.*

(Còn nữa) Đ.-C. T.

VĂN UYỂN

Ngẫu vịnh

Chinh-chiến mấy rày gặp nỗi đôi,
Tuổi xanh mơ mộ ngoại ba mươi.
Chí Hằng vỗ để con yêu tó.
Bà Nguyệt dừng quen cợ gả người.
Ra đứ trở về non nọ mộ ;
Mẫu dâu con Tạo vẫn trêu người.
Xuân con đeo đẳng con xuân lắm,
Hỏi bọn Hằng-nhan cho nói lươi.

Tiễn bạn ở Kiên-an đổi đi Thái bình

Duyên ngộ đôi ta nghĩ cũng hay,
Bắt nhau đã được mấy năm nay.
Tay nề sư-phạm chia hai ngả ;
Mỗi tấm giao kết nỡ ứng ngày.
Tin tức nhạn đưa sao nhẹ cánh,
Tình thơ ai nỡ vội quên ai.
Cỉ mừng ở Kiến đi sang Thái,
Hai chữ bình an mấy bước mây.

Tà cảnh Đồ-sơn

Tang thương đã trải mấy ngàn thân
Phong cảnh Đồ sơn vẫn mới mùa
Nước lớn da trời xanh cả mắt ;
Sóng đỏ mặt đất bạc pho đầu.
Yên bè nhà ở ngày tuần gió ;
Giữa đảo đe soi tối chạy tàu.
Hoàng mắt lại cơ kỳ hà nữa,
Đáng sơn một cỏ bốn ô đâu.

Tiễn quan vũ (người cùng tỉn) đổi về Kinh

Mới tạ ơn vua kiếm bốn phương trời,
Nước ở đâu ta cũng một nơi.
Đạo bước non xanh khi hứng mát ;
Giấc long con đỏ lúc vui cười.
Hồ ta trao, hai gà hai ngỗng còn nặng ;
Văn vỗ tôi là gặp gỡ đời.
Vai trái Kiến thân h đi lại lại,
Bến ngư i để được mấy lần chơi.

Cộng-sanh Nguyễn-minh-Bội

Bảng So-học Pháp-Việt

Danh sách các cô các cậu ở các tỉnh, đỗ bằng sơ học Pháp-Việt tại trường Haiphong được 54 người đăng như sau này :

MM. Hoàng-v-Kinh, Ng-thi-Các, Ng đức Cầu, Trần-quang-Du, Lương v-Qui Chu-v-Do, Hoàng-v-Lưu, Phan-thi Đức Diêu-quang-Luyện, Nguyễn-manh-Đức, Lê-thi-Nhuần, Lê-v-Hạnh Ngô-huy-Tết, Lương-qui-Phát, Ng-thi Tạo, Phùng-qui-Xuân, Phạm v Tường, Ng thị-Dang Ng-v-Nhật Đặng bá-Ky, Doãn-khắc Thịnh Ng-v-Hữu, Ha-Xuyên, Đỗ-trọng-Tuyển, Đỗ-hữu Chân, Vương-khắ-Thế Lê-qui Ngoạn, Ngô quốc Trích, Bùi-hữu Sủng, Vũ-tuc-H nh, Phùng-xuân Phúc, Ng v-Trị h, Dương đức-hà n Dương-v-Châu. Trần-v-Quý, Đỗ-v-ết-Kuân, Võ-kiên-Sơn. Mai-trọng-Thư, Vũ-v Bản, Phan-v Luận, Đoàn-bá Ninh, Trần v-hi, Trần-v-Nhiên, Lê-oai-Thanh. Phan-v-Thành, Ng-v-Ngu, Vũ-v-Phụng, Vũ huy-Trường, Ng bá-Xương, Ng-nhân-Nghĩa, Lê-Lộc, Du-v-Nội, Lê trọng-Phúc, Ng-phan-Thanh.

Dư luận Nam-kỳ

Tình-hình thương-mại ở nước ta ngày nay

Cuộc thương mại ở nước ta ngày nay ở chỗ thì thành đến nơi thôn-, ở chỗ quan nhỏ tiền hàng to đều về tay khách ngoại choán cả. Tưởng những cuộc bán buôn to tát như các hãng trễ hóa-vật kia, cùng bậc trung là các cửa hàng phố bày đồ ạp vật như tung đó, quốc-dân ta không kỉ h đích rõ vì bởi một không có vốn, hai không để tư-cách để mở mang được như ệ công cuộc đồ sộ như người vậy đã đành ; còn những quán nhỏ nhỏ kia, vốn là bao nhiêu, mấy người đương buôn bán đó học hành gì mà họ cũng cầm vững đặng? Á là những người ít vốn, toan làm thế lấy đặng nuôi miệng, lẽ hỏi có vốn mới mở cuộc buôn to. Người sao biết chịu nhục nhằn cõi tâm kiên nhẫn, còn ta lại cứ điên-khoái bỏ hoài?

Nếu cho rằng : ta ra buôn bán không a dua đặt, ta không có kho trữ đồ nhập càng, bằng lập cuộc buôn, e phải mua hóa-vật ở tay Khách đứng làm trung gian, thì cũng đáng cho là lẽ xác luận. Vì ta nên hiểu rõ rằng : hóa-vật nhựt dụng chẳng phải trọn là đồ ngoại-quốc chở vào, phần nhiều vẫn là đồ thổ-sản bổ-xứ. Nhưng tại ta không khéo tính, không mua đặng đồ tại gốc, để phải Khách bao mua cả rồi bán lại cho ta mà lợa bưởng cái lợi trung gian rất khốc thảm ? Hẳn trả tình bình thương mại nước ta buổi hiện-thời đây rất có về hoạt-động, ấy là cái hạnh phúc của khách-ngoại, cuộc giao-dịch họ càng nở nang chừng nào thì ta càng lo sợ cho nguồn sự thương-trường ta chừng nấy !

Vì bằng nghe Kẻ ngồi đó thường bàn : « Tôi muốn ra buôn thứ nầy, bán món nọ, mà ngặt không vốn cho nỗi làm nên ». Mấy ông giàu có vốn lại nói : « Tôi có đủ sức làm, lại quen với hãng X. hãng K. gạo diệt rất nên thuận tiện, mà e làm lỗ « mệt lo » ; lỗ lời chưa bỏi, thà ở không cho khỏe. » Hại thay ! Đồng-bào ta phần đông vốn chưa rõ cho thấu nguồn cội cái hiện-trạng ở thương trường ta buổi nầy là thế nào. Chớ xét kỹ thì đã trọn về tay khách-ngoại đoạt lấy.

Vẫn cái nguồn lợi nước ta chẳng phải chỉ để nuôi dân trong nước mà luôn đến người ngoại cũng nhờ nữa, nên chi mới có nhiều người đến đây mong tranh danh nhau nơi mồi lợi. Chính thoảng đây, ta sẽ vì cuộc phong trào kịch-liệt ấy nó ép tới, quốc-dân ta sẽ chịu tất ấy cái hại to về sau nầy, mà hiện nay không thể thấy đặng. Ai không tỉnh lời nầy, thì cứ lấy theo tỉnh-tự mà suy cho cùng lội, ắt sẽ thấy rõ cái hiểm-nguy ấy !

« Đường giao thiệp với nước ngoài « càng ngày càng rộng, ta mua dùng « ngoại hóa càng lắm thằng số, ta « không chế tạo ra vật chi để đổi « chác với ngoại-hóa cho tài-nguyên « bổn xứ khỏi lần lần giảm khiếm ; « ta không chuyên nghề buôn, nên « không cầm vững cuộc lợ tài ».

Phần người khách ngoài rồi đây giao-tiếp thì họ đặng phận về lối bán đồ tinh-hóa của họ ; họ làm ăn xử ta nhờ kiếu ngu đần chắc mình mình, không chút chi hại đến cuộc kinh-tế lý-tài nước họ ; rồi cuộc họ có làm nên sự-nghiệp to tát, tư bổn bộn bề thì lại đem về xứ họ, lấy của kinh-tế lý-tài nước họ, cho khỏi suy đồn mà lại còn thịnh vượng thêm lên; tài-nguyên họ càng phẩn phát càng giúp thêm cho nghề chế tạo họ tinh xảo, rồi quay lại cũng vẫn tải đến đây mà bán cho ta. Chúng ta lại buộc phải mua đắng, dường như ta cái « phần trách nhậm mình không thể thiếu sót vậy ! » Đó cũng gây hại cho cuộc chế tạo, đường kinh-tế tài-nguyên ta, lợp phải sụt lở, họ bị bao kém và suy đồn.

Cái nguy cơ thiết yếu của xã-hội ta phát-nguyên mới cuộc thương mại ta không có về hoạt-động. Thế nên tư bổn càng kém hẹp, người có chí lập cuộc buôn cũng vì lẽ thiếu vốn mà ngã lỏ g. từ đây đồng-bang ta những người có nhiệt-thành cho-hương về thương-mại nên lưu-tâm về công-nghệ. Có công-nghệ mới gây nên thương mại tài-nguyên mới khỏi chảy ra ngoài như lâu nay vậy.

Nông-cổ Min Đàm.

VIỆC HANOI

Giá bạc. — Kể từ ngày 29 Juin này, giá bạc ở kho Nhà nước định là 8 f. 45.

Thời giá quốc-trái Đông pháp. — Từ nay trở đi cái thời giá quốc-trái Đông-pháp (Emprunt Indochinois) hễ phó Toàn-quyền thông cáo cho nhân dân biết thì bản-báo đăng ngay vào báo để độc giả được biết. Cái thời-giá hôm nay là : 49 đồng 50 xu.

Bộ luật mới hoãn thi hành lần thứ hai (các bộ luật mới đã sửa đổi lại là bộ Tổ chức các tòa Nam-án. Dân sự và Thương sự tố tụng pháp minh luật và hình sự tố tụng pháp, đã nghị định ngày 2 Décembre 1921 cho thi hành tại các tòa Nam án ở Bắc-kỳ thì nay lại hoãn đến ngày 1er Janvier 1923.

Các khoản tiền phí tổn về việc án văn tại các tòa Nam-án mà nghị định ngày 13 Avril đã tuyên bố thi nay cũng hoãn lại đến 1er Janvier 1923.

Quan Bộ-đốc Đường đài thúc quan Nguyên-soái Siere tới thăm năm 21 Juin. — Quan Bộ-đốc Đường kế Nghiêu có làm tiệc tại Văn-nam-phủ để mời quan Nguyên soái Siere ở Hanoi lên. Các hàng tướng Văn-nam có mặt tại Văn-nam-phủ và các viên chức trong tỏa Lãnh-sự Pháp đều có giấy mời đến dự tiệc cả.

Tây hành lược ký. — Bổn-quán có tiếp được một bài Tây-hành lược ký của Phái-bộ Trung-ký gửi về, nhưng kỳ nầy nhiều bài quá, kỳ mai sẽ đăng báo.

Số tiền quyên giúp những người bị nạn binh cách. — Quan chưởng-lý tại tòa thẩm-án Hải-phòng Đại-pháp, hội-trưởng Hội phân phát các số tiền quyên tại các thuộc-địa giúp cho những người bị nạn binh cách vừa rồi có đệ trình quan Thượng-thư Thuộc-địa một cái số kê những số tiền đã thu được và đã phân phát cho những người bị nạn từ khoả g 16 Juillet 1921 đến Janvier 1922. Cả số kể ấy quan Thượng-thư Thuộc-địa vừa mới chuyển giao cho quan Toàn-quyền Đông-pháp được rồ. Xem số đó thì số tiền quyên của thuộc địa ổng có g được 26 triệu. 72 ran 8 nghìn 52tí francs 56 mà trong số ấy mới mới xin Đông-pháp ta đã giúp được 13 triệu 81 vạn 6 nghìn 117 francs 66 nghìn là cả một nửa cái số ổn-cộng của 15 xứ thuộc-địa Đại-pháp.

Cuộc thi xe ô-tô — Lúc bắn báo sắp ấn hành thì được tin rằng nhứt định hội 14 Juillet, hội các nhà ô-tô và du lịch có định đến ngày chủ nhật 16 Juillet, hồi 8 giờ sáng, sẽ mở một cuộc thi xe ô-tô và mô tô. Đến số báo ngày mai, bản quán sẽ đăng tường tận về việc ấy.

Cuộc đua xe đạp ban đêm — Hội đồng sẽ chức cuộc đua xe đạp đã định đến tối thứ bảy 8 Juillet hồi 9 giờ tại một cuộc đua xe ban đêm tại trường đua ở đường Puginier. Cuộc đua tối ấy sẽ là một cuộc đặc-biệt, vì rằng một nhà vô-địch ở Saigon mới rồi là *Le Stampe* sẽ đến với người cũ tổng giỏi nhất ở Hanoi là là *Mégy*.

Lại có cuộc chạy thi chân như mọi ngày nữa. Đang lẽ thì tối ter Juillet này thì, song vì nhà vô địch ở Saigon mới ra không được mạnh khỏe, cho nên phải hoãn đến tối mồng 8.

Cả tuần lễ trước hôm đua ấy thì trong trường đua tối nào cũng thắp đèn điện.

Hưu trí. Chiếu theo chỉ-dụ ngày 28 Avril 1922, M. Lévêque (Lucien Joseph Eugène) là quan cai-trị hàng ba ngạch Đông-pháp đã được về hưu, kể từ ngày 22 Décembre 1922. Quan ông cai Levêque là người công sự lâu Phú-thọ.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

N° 65

TRUYỆN

MƯỜI NĂM VỀ SAU

(Dix ans plus tard)

tức là truyện

(Ba-la-gia-luân Tử-tước)

Soạn-giả : ALEXANDRE DUMAS
Dịch-giả : NGUYỄN-HẢI

— Vâng, bẩm tướng công.

— Thật tin ?

— Thật hết lòng tin.

— Và ngài chắc sẽ tìm thấy chỗ chôn liền ?

— Thoạt nhìn tôi sẽ nhận ra ngay.

Môn-cơ nói :

— Nếu vậy tôi cũng vì tô mô mà xin cùng đi với ngài. Ngài lại cần phải có tôi cùng đi với lắm, vì đi trong trại mà không có tôi hoặc một viên phó-tướng của tôi thì ngài sẽ thấy nhiều nỗi khó khăn lắm vậy.

— Bẩm quan nguyên-súy, nếu tôi không cần phải có ngài cùng đi mà tôi làm cho ngài phải bận đến thì thật là không phải lắm, tôi chẳng cùng lòng. Nhưng ngài cùng đi với tôi không những là hắt-hạnh cho tôi mà lại là một sự lợi cần, nên tôi xin lĩnh ý.

Môn-cơ bỏi *A-tô* rằng :

— Ngài có muốn ta đem nhiều người theo chăng ?

Bẩm tướng-công, nếu tướng công ngài không cần gì cho lắm thì tôi thiết nghĩ đó là một sự vô ích. Chỉ hai người với một con ngựa là đủ mang nổi hai cái thùng xuống chiếc thuyền của tôi.

— Nhưng còn cần phải coốc phải đào, phải xúc đất, phải bổ đá hầu ngài không định làm lấy những việc đó, thưa ngài ?

— Bẩm tướng-công, không cần phải coốc phải đào gì cả. Cái kho tàng ấy vùi trong hầm đựng những tủ-thì trên một hòn đá có một cái vòng sắt lớn làm dấu, hòn đá ấy mở lên thì trông thấy bốn bậc thang, hai cái thùng sắt đó hai đầu giáp với nhau, trên trang một lượt đất trắng như hình cái quan-tài. Về lại có chữ viết trên đấm đá ấy nhận ra, trong một việc nhỏ nhặn và tin cẩn, chẳng lẽ tôi lại giấu tướng-công trên tấm đá ấy có khắc những chữ sau này :

« Pierre Guillaume Scot *tiến-sinh yen giấc tại đây, tiến-sinh tị trần ngày 14 tháng hai năm 1648 tại Nhu-cai-son.* »

Môn-cơ không nằng nặc nghe một lẽng nào. *Môn-cơ* lấy làm ngạc nhiên, hoặc là vì cái cách lừa dối lạ lùng của người này, kẻ gian trá như vậy thật là khôn xéo, hoặc là vì cái cách ngay thật hiếm có trong một lúc ở trong giữa đạo binh, chỉ một nhát dao đâm là mất ngay triệu bạc, mà cái cách ăn cướp lấy lợi có thể coi được như một sự lấy lại của mình. *Môn-cơ* rằng

— Được, tôi xin cùng đi với ngài, chuyện này thật là lạ nên tôi lại muốn thân cầm đuốc dẫn ngài đi nữa.

Môn-cơ nói vậy rồi đeo một cây gươm vẫn ; đất một khẩu súng lục vào thắt lưng, nguyên-súy làm như vậy, để hở ra cái áo giáp mặc trong, vì thích khách đi có đeo đâm cũng không phạm đến người. Nguyên-súy lại cầm một con dao nhọn *Tô-cách-lan* vào tay trái, rồi quay lại hỏi *A-tô* rằng :

— Ngài đã xong chưa ? Tôi xong rồi.

A-tô trông thấy những cách phòng bị của *Môn-cơ*, thì lòi con dao nhọn của *Môn-cơ*, mà đề trên bàn, lột đai gươm, đặt gươm nằm bên cạnh con dao, rồi cứ tự nhiên cởi khuy áo mặc ngoài dư ra ít lớp để làm cái khăn tay làm cho bớt cái áo lôi mình vải mỏng lộ ngực luôn không có khí giới để thổ thân gì cả. *Môn-cơ* nghĩ thầm rằng :

— Người này quả là lì-kỳ thật, không có khí giới gì hết thảy ; hẳn y có quân mai phục ở đó.

A-tô, dường như đã đoán ra ý *Môn-cơ*, nên lại nói rằng :

— Bẩm quan nguyên-súy, ngài muốn chỉ có một mình ngài với tôi thì thật là hay lắm. Nhưng một viên đại-tướng không nên liều thân vào một nơi nguy hiểm mà bỏ giờ trời lỏi, đi qua ngoài bãi bể có khi lắm sự chẳng lành tướng công nên cho tướng sĩ đi theo hộ thân mới được.

Môn-cơ nói :

— Ngài nói phải.

Rồi gọi :

— *Bích-by* !

— Viên phó-tướng bước vào. *Môn-cơ* truyền lệnh rằng :

— Năm mươi người đeo gươm và vác súng.

— Truyền như vậy, rồi nhìn *A-tô*.

A tô nói :

— Nếu có gặp sự gì nguy hiểm thì tí quá, nếu không gặp sự gì thì năm mươi người ấy là thừa.

Môn-cơ rằng :

— Tôi đi một mình. *Bích-by*, ta không cần đến ai nữa . . . Mời ngài đi.

Ngoài bãi bể

A-tô và *Môn-cơ* ở trong trại ra ngoài sông *Tuli*, đi qua cái khoảng đất, *Bích by* đã giải bọn thuyền-chài đi từ ngoài sông *Tuli* vào trong trại. Cái quang-cảnh chốn ấy, cái quang cảnh con người ta đã làm cho hiển đổi, có ảnh hưởng rất lớn đến cái trí tưởng tượng thanh cao mà nặng hoạt động như cái trí tưởng-tượng của *A-tô* vậy. *A tô* chỉ nhìn những nơi trơ trọi ấy, *Môn-cơ* chỉ nhìn *A-tô*. *A-tô*, hai mắt hết nhìn lên trời lại nhìn xuống đất, mà tìm tòi, nghĩ ngợi và thở dài.

Quan nguyên-súy truyền cái lệnh sau cùng, và nhất là cái cách quan nguyên-súy truyền lệnh đã làm cho *Bích-by* hơi cảm động tức đến *Bích-by* mới theo sau hai người đi đến ấy đến hai mươi bước. Nhưng *Môn-cơ* quay đầu lại, ngạc nhiên vì thấy có kẻ không tuân lệnh của mình, thì *Bích-by* phải trở vào trong liền. *Bích-by* đoán phỏng rằng quan nguyên-súy muốn trả đạng đi đó xét trong đình trại như hết thảy các viên đại-tướng sắm hiển binh pháp đêm hôm trước ngày đại-trận ; bởi vậy *Bích by* mới đoán được tại sao mà *A-tô* ở đó, những kẻ dưới không hay đoán những điều bí-mật của chủ tướng vậy. Bến *Bích-by* cũng ngỡ rằng *A-tô* hẳn là một tên do-thám đến thông báo cho quan nguyên-súy nhiều điều hữu ích.

— Đi trong các trại gần nhau sau sát ở giữa trong quân, độ trong mười phút, thì *Môn-cơ* vào trong một cái khe con rẽ ra ba ngách. Lối bên tay trái đi thẳng ra sông lối giữa đến nhà tu *Nâu-cải-sơn* đi ngang qua ngoài bãi bể, lối bên tay phải thì đi ngang qua những hàng đình trại liên quân của *Môn-cơ* ngài là chỗ gần binh của *Lâm-bá-mật*. Bến kia sông có một toán linh của *Môn cơ* đóng ở đó để canh quân giặc ; toán quân ấy tất cả có một trăm năm mươi người *Tô-cách-lan*. N ng người ấy đã lội qua sông *Tuli*, nếu có binh giặc kéo đến thì tức hiệu lên, rồi lại lội qua sông *Tuli* mà về. Nhưng ở lối đó không có cầu, quân linh của *Lâm-bắt* chắc không nhảy xuống nước được mau như đội linh canh của *Môn-cơ*, vậy nên *Môn cơ* không lo ngại gì về phía ấy lắm. Bên này sông, cách cái nhà in chừng năm trăm bước, những quân linh người gần miền đó, có vợ con cùng ở, đã dựng một dãy lều đông nghìn nghịt coi như là lũy thành chắn chung ở chung quanh đó. . .

(Còn nữa).

ĐỒNG-HỒ
VỎ KÉN
BẢO HÀNH 5 NĂM
Máy chạy tốt nhất hạng
Có cả vòng đeo tay bằng giá rất hạ
Giá . . . . . 5 $ 75
Bán ở hiệu:
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Pho Pa... Ber... — HANOI
2068

XIN XEM CHO KỸ

Chính thức các quí khách xem kỹ trong khi mua hàng, đừng để bị lầm, vì có nhiều hạng hàng giả mạo hàng thật, bán rẻ hơn hàng thật, nhưng thực ra thì hàng giả không bằng một phần mười hàng thật. Vậy xin quí khách cứ nhất định đòi cho được hàng thật của hãng chúng tôi, chớ nên nghe lời những người bán hàng giả mạo.

Nhà Bán thuốc Ed Mọi tên có đăng ở 3 tờ báo ra hàng ngày đều có ông ký giấy là Trần-Trung-Tín, số nhà 54, Hàng...

...
...
54 [illegible] Hanoi.

PỚI KẺ PHẢI ĐAU

Nay kính các người Nam Việt phải đau nguy, phải nghỉ lánh, phải đau khi quân ấn đã chịu chước xuống phải đường, hoặc là đã khỏe chưa chắc sức cả, nay hết thảy người phải đau khi quân đã hành binh, hoặc phải đau vì phải nhọc nhằn quá, hoặc phải đau vì phải [illegible] xin cứ kíp đến cùng người nói [illegible] mà dùng thuốc Cao-Ban-Long thì [illegible] không sao được.

Bệnh đau phải trong khi [illegible] một viên thuốc [illegible], vì bệnh ấy là một bệnh [illegible] không khỏi. Nghĩa là ai có bệnh ấy thì truyền cho con cái, truyền cho cả mấy đời [illegible] không sống được lâu được, chiến không sinh đẻ được.

Lại [illegible] thuốc quan trọng thứ hai của [illegible] Nếu có bệnh mà không [illegible] trong bổ nam, bổ nữ [illegible] và [illegible] thì chỉ [illegible] mà thôi. Vậy [illegible] nên dùng Nam-Nữ-Linh-Bảo để [illegible] mà [illegible] những bệnh [illegible] Nam-Nữ-Linh-Bảo [illegible] thuốc [illegible] Vậy [illegible] Bác-sĩ MONTÉ đã [illegible] Nam-Nữ-Linh-Bảo [illegible] CHOISEUL [illegible] Sang [illegible] trước, khi [illegible] nên [illegible] mới [illegible] nhãn hiệu [illegible]

[illegible] CHOISEUL
Số [illegible] 90
Rượu Tonique Tonkinois vừa bổ, vừa ngon
Giá [illegible] 2 $ 20

ĐẠO GAN CẢ THU

MỘT HỘP [illegible] 20
Bộ từ 1 $ 80 đến 2 $ 00 (Tùy theo [illegible] được khỏe Nhà-nước lên xuống)

Thuốc chữa bệnh nhi rất hiệu nghiệm
(SIROP N...
Một chai [illegible] 1 $ 00

Thuốc viên bổ huyết « Pilules Pinck »
Một lọ [illegible] 41 $ 00
Bộ từ $ 70 đến 0 $ 80
Sáu lọ [illegible] 24 $ 00
Bộ từ 3 $ 90 đến 4 $ 00

Thuốc nước bổ huyết « LE PEPTO KOLA ROBIN »
Một lọ [illegible] 11 $ 00
Bộ từ $ 70 đến 1 $ 00

LE SIROP D'HÉMOGLOBINE [illegible]
Thuốc [illegible] bổ [illegible]
Một lọ [illegible] 11 $ 00
Bộ [illegible] $ 00

CACHETS ANTIGRIPPES
Trị bệnh cảm, sổ mũi, nhức đầu, bệnh cúm, về mùa này thường hay bị người hắt hơi bệnh grippe, nhiều người phải chết trong vài ngày thì chết.

Ai có người phải bệnh ấy nên tìm nhãn-hiệu mua ở viên thuốc antigrippes. Thuốc này rất hảo hiệu đã cứu vớt rất nhiều người không biết tiếng.

Giá bán mỗi viên một hào

Cách dùng: cách 3 giờ đồng hồ uống một viên rồi uống nước rất nóng đắp chăn cho ra mồ hôi thì càng ra được nhiều mồ hôi càng mau khỏi, nếu muốn cho càng ra mồ hôi thì uống rõ nhiều nước nóng và ở người cho nóng đến thì chỉ trong 24 giờ là khỏi.

Bào chế MONTÉS, 54 phố Paul Bert, Hanoi

Hội-đồng quản hạt Nam-kỳ. — Quan Thượng thư Thuộc-địa có ở điện sang báo tin cho quan quyền Toàn-quyền rằng *Bài-pháp Dân-quốc quan-báo* (Journal officiel de la République française) ngày 14 Juin có đăng tờ Chỉ du ngày 9 Juin chỉnh đốn lại Hội-đồng Quản hạt ở Nam-kỳ (Conseil Colonial). Quan Thượng-thư lại dặn rằng các việc bầu-cử có thể sắp đặt từ giờ cho kịp ngày.

Sở Liêm-phóng Bắc-kỳ. — Chiếu theo nghị-định của quan Thượng-thư Thuộc-địa, M. Sénéclar là quan cai-trị hạng ba bổ làm chánh sở Liêm-phóng Bắc-kỳ trong hạn 5 năm.

Bảng So-học Pháp-Việt. — Trong số tiền các câu thi đỗ bằng So-học Pháp-Việt ở Hanoi đăng hôm 9 có đăng lầm tên của Trần thúc-Hoan là T.ần-phúc-Hoan. Vậy nay cải chính lại cho đúng.

MỘT DỊP HIỂM CÓ!

Xe đạ hiệu Ford » chạy còn 6 tháng, 2 cái lốp pneus) 2 cái ruột chambre à air) 2 cái xích bánh (cries) 1 cái máy bể sử chạy nhanm chóng) là bao nhiêu kí ô mét và tác 30 phụ nhiều làm [illegible] định : 98 $ 00.

Hỏi tại M. Bou llon, Nhà máy gạt (Rizerie) [illegible] Pa...e ở Thụy Khuê.

Gấp nó... số 97. 3274

Tòa Thượng-thẩm. — Hôm qua tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này :

Chánh tăng hải-lộ. — Một người tên là Tảo mất trộm đồ đạc đến trình chánh-tổng là Phạm-văn-Anh thì chánh-tổng bảo đưa lễ 50 đồng thì sẽ cho đó là bắt được đưa ăn trộm và ấy lại những đồ đạc mất trộm cho C.-ô-nhân tưởng thật đưa tiền, ngờ đâu lấy được tiền cứ mặc chẳng thấy nói gì đến việc trộm lấy nữa.

Tòa Văn-án tỉnh Bắc-giang phạt tên Phạm-văn-Chánh 2 năm tù về tội hối lộ và bắt phải bồi 50 đồng cho người bị tiêu. Tòa Thượng thẩm giảm tội tù tên ấy xuống 1 năm và y khoản bồi thường.

Ly-trọng tâm thu. — Khi nhận được bài chỉ về thuế dinh thuế điền lý-trưởng Nguyễn-văn-Sơn tự lấy tiền chi phí tên Nam-án tỉnh Sơn-tây phải tên ly-trưởng Nguyễn-văn-Sơn 2 năm tù án treo và tên Nam-án tỉnh Sơn-tây phải bồi 1p.05 để trả lại tiền và bắt phải bồi 1p.05 cho những người bị thu lạm. Tòa Thượng thẩm giảm tội tù tên ấy xuống 8 tháng án treo và y tiền bồi thường và tiền phạt.

Hèn-hung. — Tòa Nam-án tỉnh Ninh-bình phạt tên Hèn vốn Hy 2 đồng về tội hành hung. Tòa Thượng thẩm y án.

Ăn trộm. — Tòa Nam-án tỉnh Ninh-bình phạt tên Trần-văn-Sự 6 tháng tù về tội ăn trộm. Tòa Thượng-thẩm y án.

Đánh người. — Tòa Nam-án tỉnh Hà-đông phạt tên Nguyễn-văn-Thám và Hoàng-văn-Đỉnh mỗi tên 6 ngày tù án treo về tội đánh người. Tòa Thượng-thẩm y án.

Vu oan. — Tòa Nam-án tỉnh Bắc-ninh đã xử [illegible] Nhuận [illegible] thị về tội vu oan cho. Tòa Thượng thẩm giảm tội tên ấy xuống 2 năm tù.

Làng mua ly-trưởng. — Được tức dân làng nói họp, vì một chuyện bất bình anh em tên Nguyễn-văn-Hề và Nguyễn-văn Davết lăng mạ và chực đánh ly-trưởng làng phải tên Lê-văn-Ích ly-trưởng liền huyện đề thưa thì hai tên ấy bị treo đề lăng mạ tổng-án tỉnh Bắc-ninh phạt tên Hề và tên Davết mỗi tên 15 ngày tù và 20 đồng. Tòa thượng thẩm y án.

Gà sóc đĩa. — Tên Lê văn-Tuân đủ những con bạc rồi đưa rá cá đi gọi gần chân núi nơi ở xóng sóc đĩa đánh lấy nỗ. Sau quan huyện Tiên-du từng quan Lãnh binh đem lính đến bắt, thì những con bạc chạy được cả. Tòa nam-án tỉnh Bắc-ninh phạt tên Lê-văn-Tuân 4 tháng tù và 20 đồng về tội gà sóc đĩa. Tòa thượng thẩm y án.

Ăn cắp. — Tòa nam-án tỉnh Hà-đông phạt tên Chu-Đội, Trần-quỳnh Nguyễn-Tinh, Phạm-Thứa và Nguyễn-Quy mỗi tên 2 tháng tù về tội ăn cắp và bắt tội nhân phải bồi 14 đồng cho người bị mất cắp. Tòa Thượng thẩm y án phạt hai tên trên và giảm tội cho ba tên dưới mỗi tên xuống 2 tháng tù.

Đánh người bị thương. — Tòa Nam-án tỉnh Trà-bình phạt tên Lê-Dương 2 tháng tù về tội đánh người bị thương. Tòa Thượng y án.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Thử tài « Van Volleshoven ». — Sáng hôm qua chiếc tàu « Van Vollenhoven » đóng tại đây đã bắt đầu chạy thử lúc 8 giờ. Mấy hôm nữa sẽ làm lễ hạ thủy có các quan đến chứng kiến.

Đã tìm thấy xác. — Xác người thợ làm ở Sầu kho là Đặng-v-Xuân ngã xuống nước sáng hôm kia thì sáng hôm qua lúc 11 giờ đã tìm thấy và khiêng vào nhà xác.

Hỏ nghỉ là của ăn cắp. — Tên Phạm-văn-Duyên là cu li khiêng nhà ở Bình-đông thấy mang 10 cuốn sợi mà không nói được là tấy ở đâu thì đã phải giam xét.

Mẹ mìn chàng. — Thìm Lo-chi 47 tuổi nhà ở phố Tonkinoise có đến trình Cảm rằng con gái là Veng bước Sinh 11 tuổi ở nhà đi đâu mất từ tối hôm kia.

Chẳng có lẽ ục mìn bắt con gái Tàu lại mang về làu bàu bay sao ? Vậy thìm Lo-chi việc chi mà lo

Tự tử. — Đêm hôm kia hồi 10 giờ tên Phạm-v Qui 24 tuổi là cu li ở phố Chavassieux lấy khăn buộc cổ lên xà nhà tự tử. Cái mình mới lủng lẳng được mấy phút thì người nhà trông thấy ra cởi kịp. Tên Qui nói rằng bị bệnh đã mấy tháng nay mà chẳng khỏi nên cũng muốn thác cho rồi.

Lời cảm ơn. — Chúng tôi xin phụ nạp mấy lời cảm tạ các cụ, các ông, các bà và thân bằng cố hữu đã có lòng thương mến mà gửi giấy cho ta buồn, hoặc cho đồ chẳng cứng là đi đưa đám phu-quân, thân-phụ và nhạc phụ chúng tôi là :

Ông ĐÀO-Đ'ƯƠNG-VIÊN
propriétaire, n° 14 rue du Bois, Namdinh

Là thế tại Haiphong ngày 20 tháng năm tà là 21 Juin 1922

Đương buồn vì vậy quyết mong hoài chắc có nhiều điều sơ suất xin các ngài thứ lỗi cho. Chúng tôi chúng tôi được đội ơn nhiều lắm.

Vì vong-phụ : Trần thị-Miêu, buôn bán ở Haiphong
phố Boinal 141(đu-mới)
Nữ-tử : Đào-thị-Sinh
Đào-thị Dung
Đào thị-Minh
Tế-tử Nguyễn-văn-Bính, thơ-ký sở Mây-tơ, Nam định.
Vũ văn Năn tức Lộc thá-Lợi buôn bán ở Haiphong phố Lamsan số 8
Đồng giá-quyến đẳng bái tạ.

HÀ-ĐÔNG

Một phần thưởng cho chữ Hán.

Bản quán có tiếp được một bài tự sự đại thuật lại cái lệ phát phần thưởng cho trường học ở Hà-đông.

Bài lấy phần trên cũng như là bài tự sự phát phần thưởng ở các nơi khác song phần dưới có một huyện 23i nên ghi là việc quan chánh Tòa án Hà-đông phá một cái phá thưởng đặc biệt lạ-lẽ cho chữ Hán. Vậy bản quán xin lược mà đăng sau đây, chắc là một bài học cho những người Việt-Nam mình quá duy-tân là với cổ hủ chữ Hán.

Đoạn ấy xin đăng nguyên-văn như sau này :

Trong khi phát phần thưởng có một điều mà ký-giả cảm động nhất mà không bao giờ quên được là một cậu học trò được một phần thưởng rất to về phần chữ Hán-tự. Quan Chánh Tòa án là M. Lagrèze cho cái phần thưởng đó. Khi ngài giao phần thưởng ấy tận tay cho cậu học-trò thì cậu có dáng ngài một cái phong bì bằng giấy hoa-tiên, các quan ông các viên chức đến chứng kiến đều lấy làm ngạc nhiên.

Số là ông đốc trường Pháp-Việt vào xin quan Chánh-án ban thưởng cho học trò tại ngài hỏi rằ ở trường có dạy chữ Hán không. Ông đốc thưa có thì ngài bảo rằng ngài có cái phần thưởng nhỏ cho người học trò nào được nhất về chữ Hán, ngài lại nói rằng ông không bảo tôi xem, sang năm tôi xin cho phần thưởng to hơn nữa, ông đốc hỏi sao ngài lại chỉ cho phần thưởng về chữ Hán thôi, thì quan Chánh án nhân thấy có quyền lượt ở bác, mở ra và bảo ông đốc rằng : « ông đọc cho tôi một dòng, rồi ông bảo tôi xem trong dòng ấy có mấy chữ thật là tiếng Việt ». Ông đốc đọc đi, đọc lại, đọc lại, đọc đi, rồi nói : « Thưa ngài, chỉ có hai tiếng mà thôi », quan Tòa cười mà bảo rằng : « Đấy, ông nom đấy, chữ Hán đã tiêm nhiễm vào chữ Việt như thế rồi đấy, nếu bây giờ không khiến khuyến cho lũ thiếu niên học chữ Hán ngang với chữ Việt, thì sau này người biết chữ Hán một ngày một tiêu mòn đi mất, tiếng nước ông một ngày càng nghèo nàn đi mãi, thì những sách vở này ai hiểu được nữa ? » Quan Tòa lại viết ra mảnh giấy bỏ vào chữ « Ngã-bổ phong-nguyệt » bảo ông đốc đưa về cho người học-trò được phần thưởng nhất về chữ Hán, dịch xem. Lúc người học-trò lệo lịch thưởng giao tại cho quan Tòa cất phong bì, tức là bài dịch bỏ vào chỗ ấy đó.

Lúc phát phần thưởng xong, các quan cùng các người đến xa, ký giả cũng cộp ô lên đến theo xe, vừa đi vừa nghĩ rằng « Quan chánh Tòa là một người qui-quốc mà ngài còn biết đến nỗi hiểm vấn-nạn của quốc-văn ta ngày nay, đáng nên đa tạ và sùng bái thay lòng ngài! Bọn ta bây giờ là bọn nào? hễ mồm ra nói tiếng nước mẹ, hễ chẳng muốn phải tri cho tiếng nước mẹ được hoàn toàn sao ? Mà-ơi gia-chữ Hán tức là phải tri cho tiếng nước mẹ đó, là cội phải tìm thì dụ đâu xa. Thì đây của quan chánh tòa Án trên kia chẳng rõ ràng hơn rồi ư ! Ước mà trong chương trình các trường học, nhà-nước cũng bắt dạy chữ Hán cùng với chữ Việt Nhà nước đã vì tiếng Việt là mà cho ta học chữ Hán, vậy cái chương trình trường học lại là cái lợi khi để dạy tri chữ Hán, phải tri chữ Việt đó. Thấy phải hết sức, trò phải cố công để tâm vào đó cho thể lòng nhà nước chứ. Vừa rồi ta thấy chỉ cho một phần thưởng riêng về chữ Hán mà không thấy cho phần thưởng riêng về chữ Việt. Ta ước mong rằng nên cho thêm phần thưởng đó to đều nhau để khích khuyến cho học-trò ta phải hơn. Thêu cái cảnh tượng chữ Hán bây giờ, thật như dậu đổ bìm-leo, như tre rã chẻo bẻo đậu. Ta nếu không ít dây tri chữ Hán không những là hại cho quốc-dân ta mà thôi đâu, mà hại chi cả đến cái phong hóa kỷ-cương của nước ta mấy nghìn năm nay nhờ chữ Hán mà có vậy. Than ôi, cái phong hóa kỷ-cương của ta có phải là dang bỏ đâu.

Ký giả lại nghĩ riêng về sự học rằng : Các việc nhất là sự học cần phải khích khuyến lắm. Vậy việc học trong một tỉnh đều nhờ hẳng sản hăng tâm của các quan, các nhà giàu có để bụ ghích khuyến cho nữa. Đem của khích khuyến cho học trò không phải là phí, tiếc-iền là bỵ vong cho non sông, khích khuyến cho thanh-niên, là làm điều hay cho nước. Ta là một phần trong nước, làm hay cho nước, tực là làm hay cho ta vậy.

T. N. C

BẮC-GIANG

Trường Dinh-sơn phát phần thưởng — Ngày 18 Juin 1-22 trường Sơ-tổng Dinh-sơn là sở tại huyện Việt-yên đã phát phần thưởng cho các cậu học-trò. Hồi 8 giờ sáng thì các thân hào ký dịch và các phụ-mẫu học-trò đã đều đến đông đủ cả trong trường thì bài thiết nghiệm trang, ngoài sân thì phong có ngũ hành và cờ ba sắc.

Quan huyện Việt-yên là ông Nghiêm-xuân-Hoàng làm chủ-tọa. Trước khi phát phần thưởng, hai ông cử-nhân gau có đưng lên đọc một bài chúc-từ và rầm ơn quan huyện đã sẵn lòng dân tốc về học-vụ mà có động cho dân lập nên ngày lễ rất vui mừng và trọng thể lắm.

Khi đọc xong thì cử tọa đều vỗ tay ủng, trong thì trống hồi, ngoài thì pháo nổ thực là cả vẫn-phong tân giới đã lừng lẫy một địa phương, sau thì các quan và các thân-hào đều lấy các sách vở giấy bút mà thưởng cho các cậu học-trò.

N. uyễn-đình-Chi.

NAM-ĐỊNH

Bí tin. — Có tin rằng ông Ng.-v-Bằng giáo-học Nam-định, mới làm lễ thành hôn với cô Nguyễn-thị-Sanh là con gái cô Nguyễn-phú Yên-khan (Ninh bình) Nguyễn-đình Sâm (tức chaugai cụ tiệp Nguyễn đọ-nhân, cố Tổng-đốc Hà đông).

Ngày 17 Juin 1922 đã làm lễ nhà-thờ tại làng Vân-chương, bu ệt Hoàn-long, hà-đông, có cụ Hiệp-đà Nguyễn phu-nhân đứng chủ hôn

PHỦ-LÝ

Chết đuối. — Hôm 17 Juin có một người đàn ông ở Danh-xá, thuộc huyện Kim-bảng ra rửa bát ở sông chẳng hay tại sao mà chết đuối. Mãi đến 7 giờ tối mới vớt được xác. Quan sở tại khám nghiệm xong, liền cho thân nhân mai táng.

Trẻ con nô nghịch ở sông. — Không biết con cái nhà ai mắc cái chiều chiều thường hay ỉa nằm lỗ bẩy, lận bụp ở sông. Mà ghê nhất là chẳng có người lớn nào cả. Nếu vậy mà xảy chân lỗ bước ra, thì còn biết đâu mà tìm nữa.

Những nhà có trẻ ở gần bờ sông nên phải ngăn ngừa chúng đi, đừng có chiều con bằng một cách khốn nạn như thế, mà lại có khi mất khóc đấy.

Ngã xe. — Hồi 12 giờ hôm qua, có một cái xe tay kéo hai người hành khách từ Thanh-khê (huyện Thanh-liêm) lên tỉnh. Khi vừa tới nghĩa-địa Tây thì xe bị đổ mà hai người hành khách thì toạc cả đầu lẫn ống chân. Sự rủi ro này là tại người phu xe yếu quá, các người chủ xe nên chọn lấy người mạnh khỏe mà phải xe, chớ có phát cho kẻ ọm người yếu, cùng những trẻ-con, có khi quan ngại đến tính mạng hành-khách.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Cuộc phát phần thưởng cho học-trò trường Nhà-chung. — Hôm chủ nhật 18 Juin hồi 5 giờ rưỡi chiều phát phần thưởng cho học-trò trường Nhà chung. Trước mấy hôm phát phần thưởng thì quan đốc trường có viết giấy mời quan Công-sứ, nhưng ngài bận thì đã ủy quan Giám binh đi thay, có các quan Tây, các quí phu nhân, hạ quan lớn tỉnh : quan Tổng-đốc quan Bố và quan An, cùng viên chức các sở cũng đến dự hội.

Nhà trường đã đi mượn được chiếu và các sở cầm tự cũng ngoài vào đến trong trông thật vừa mắt làm rạp quẩn các là vậy. Quan đốc lại bắt học trò, ai có tài năng gì thì phải bết mức mà làm ; như về vẽ cái này cái khác, làm trạm kết hoa, thì học-trò cũng đã suất sức làm khéo lắm, thêm thì bầy ghế để các quan ngồi và dưới thềm thì để ghế các viên chức trong sở.

Đúng 5 giờ rưỡi thì các quan Tây Nam các viên chức đều đến ; dự hội phát phần thưởng cả đầu tiên thì một cậu học-trò cầm cái khung ảnh trong có bài hộ bằng chữ tây đọc một cách rất nghiêm chỉnh để tỏ ra lòng cảm tạ các quan đã có lòng đến chứng kiến cho học-trò sau bao nhiêu học-trò đều hát một bài khuyến học, theo với tiếng đàn thật là êm ái, thật là hợp cảnh.

Rồi học-trò đều ngồi vào chỗ mà làm trò rất là vui vẻ.

Đoạn rồi một người học trò lại đến đọc một bài cảm tạ Bẩm quí trường Nhà-chung mới phát phần thưởng là lần thứ nhất, nay không được khỏi lầm, song kể cũng là nhất trong tỉnh Thanh-hóa, vì rằng các nhà trường tây rằng giàu có, song khó gì hẳy ra bao giờ trường Nhà-chung được như thế là vì có ông cố Tây đã về đây làm đốc học trường được 4 tháng nay mà đã lập được bội như vậy thì là chưa có bao giờ.

Ngài bảy ra thế nay trước nữa là lập cho học-trò có lòng hạnh sau là rèn đúc cho h-trò nên người trên nối đời mà giữ ơn nước Đại-pháp vẫn đại vô cùng.

Và lại tự ngày làm cho đến giờ ai ai cũng muốn cho con em vào Trường ấy sẽ khai năm tới Sep tembre 1922.

Auto! Auto!!

Một cái xe ô tô [illegible] 5 chỗ ngồi, 16 mã-lực, hiệu « Ford » thực đẹp, thực tốt.
Bán giá cực rẻ.
Hỏi tại Bản-quán.

CÁC CUỘC ĐI XEM

SĂN-NHIÊN

Tối thứ sáu

UYÊN ƯƠNG GIAI-NGAU

Xuân-hoa, Hạ-vân, Thu-nguyệt, và Đông tuyết là bốn gái nhan sắc tuyệt trần, nhưng mà lòng mệnh bạc, nhiều nỗi gian truân, thực là trời xanh quen thói mỉa hồng đành ghen.

Tối thứ bảy :

NÀNG TRUNG MỸ-NỮ

(Con gái đẹp trong tài) tích mới.

Ông tơ sao khéo đa đoan,
Xe tơ mà lại vo quang bơ viên !

Ông lão ngoài 100 tuổi, lấy được gái đang tơ, mà anh chẳng mới 20 tuổi lại lấy phải bà già gần 100 tuổi. Thực là :

Sống lâu thấy lắm chuyện kỳ,
Cuộc đời lắm nỗi éo le lạ lùng !

CINÉMA PALACE

(Nha chiếu-bóng lớn phố Paul-Bert)

Tuần lễ từ thứ tư 21 đến thứ ba 27 Juin 1922

Ba buổi ban ngày thứ năm, chủ nhật chớp từ 5 giờ chiều, thứ bảy chớp 6 h. 30

CHƯƠNG-TRÌNH

THỜI-SỰ « ÉCLAIR »
Các việc trong thế giới

ĐỆ TỨ THẬP NHỊ KHÓA
THỂ-THAO ĐẠI HỘI
nghi

CỤ GÔ-RI-Ô
Bi hài kịch tích theo tiểu thuyết cần lí sự tài các bạn trẻ
HỒI THỨ XV và V

BILLY, NHÀ CHẾ TẠO
Hài kịch

Tuần lễ sau sẽ chiếu phiên ảnh
REINE LUMIÈRE
Quang-Minh hoàng-hậu)
Rất hay ! rất lạ !

Từ 1er Avril giờ đi
Xin báo cho công chúng, chỉ trừ tối thứ hai và chiều thứ bảy

NHÀ BA MŨI

Số giây nói 822

Nhà ba mũi cho thuê các thứ xe ngựa, Hiệu giống rằng « Mi...a duy-Tư » ở phố Francis Garnier, số 13, Hanoi, mới mua lại của M. Aviat ở phố hàng Vôi các thứ xe ngựa đẹp, bánh caoutchouc cho thuê đ..., bay đám cưới thời Sais mặc quần áo chỉnh-đốn theo lệ lối đám cưới.

Qui-khách muốn thuê, xin mời lên bản-hiệu nhà Ba Mũi, ở phố hàng Long, số 46, (Route Mandarine).

Có đủ các thứ xe mới và chữa, và bán yến ngựa tốt xe.

Nay cơ-hội...
239 Quản-lý, M. Tạ-huy-Hiền

KỲ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thư đòi hỏi báo-quản, thì cho biết cái số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quản ấy, để cho người làm để tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay kỳ lắm, viết tắt, hoặc thấu quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

ÍCH-HỮU THƯ-XÃ

Tổng-cục ở số 18, Phố Mã-Vỹ
Ăn-quán ở số 45, Phố Hàng Bồ } HANOI

ĐIỆN-THOẠI SỐ 167

Thưa các Ngài,

ÍCH-HỮU THƯ-XÃ chúng tôi đã mua được cái nhà in ĐẠI-PHONG-DỤC-KỲ ở phố hàng Bồ, số nhà 45, kể từ ngày 4 Mai 1922 mà đi thời chúng tôi nhận nhờ in ấy làm của Ích-hữu ; chúng tôi lại mới nhận được máy in chữ in ở Tân-gửi về nữa, thực có thể làm được hết các việc in. Vậy xin các Ngài có dùng đến việc in sách vở, thư thiếp, giấy in gì thời xin gửi thư cho Bản-xã chủ-nhiệm là :

M. TRẦN-QUANG-HUY
Directeur de la Société ÍCH-HỮU THƯ-XÃ
HANOI

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường.
Từ rofilms của Cornell

THƯƠNG GIỚI TÂN VĂN

Ngày 23 Juin 1922

Giá bạc

Kho Nhà-nước . . . . . 6 f. 45
Nhà Ngân-hàng . . . . . 6 . 45

Tàu tới tàu đi

Tàu *Hanoi* mang thư đi Hong-kong (đường Hoi-hao và Kouang tchéou-Wan) đến sáng 24 ở Haiphong sẽ chạy.

Tàu *Commissaire Pierre Coq* ở Haiphong sẽ chạy đi Thượng-hải ngày 28 Juin.

Tàu *Amiral Ponty* ở Colombo đã chạy đi Singapore ngày 16 Juin.

Tàu *André Lebon* đã chạy sang Đông-Pháp ngày 2 Juin.

Tàu *Amboise* ở Marseille đã chạy sang Đông-Pháp ngày 16 Juin.

GRANDS MAGASINS REUNIS
HANOI

HỘI KỶ-NIỆM 14 JUILLET 1922

CÁC THỨ ĐÈN

Các thứ khảnh khí kiểu, cao từ 1 thước đến 5 thước.
Các thứ đèn xếp. — Nhiều kiểu đẹp, nhiều mùi lạ.
Nến thắp đèn lồng.
Các thứ cốc thắp đèn.
Nến thắp đèn cốc.
Các thứ cờ bằng giấy.

PHÁO CÂY BÔNG

Các thứ pháo cây bông thực đẹp.
Pháo xanh đỏ, giắt dây, thăng thiên, mặt trời, quay, vân vân.

2074

HỘI PHÁP-THƯƠNG VẬN-TẢI
Số 7, canh trường Y-viện

CÓ BÁN: Hai cái nhà thật rộng kiểu mới, số 29, phố Ngọc-thanh định giá. . . . . 2.800 $ 00
CHO THUÊ: Một khu đất rộng 2.048 thước vuông ở đường Bobillot.

Hội ấy lại chuyên trị đồ lâu năm về nghề đóng xe rất tinh xảo. Hiện nay mới có thêm được nhiều kiểu tuyệt đẹp và thanh nhã. Hàng nào cũng có giấy cam-đoan chắc chắn.

Ai muốn mua gấp tháng hay thuê tạm xin đến đó mà hỏi. Có bán đủ cả các vật dụng làm xe và tính giá riêng cho các hiệu buôn lại.

2005

Nhà Bán đồ « TAM-TÂM » Hà nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

XE NHÀ AI HỎNG
LỐP (Enveloppes)
Hiệu QUẢNG-HƯNG-LONG
HANOI
Mới có Enveloppes
Chambres à air — Dissolution
hiệu « A. SOLY »
đổi thay vào bánh xe nhà cao-xu
Giá rẻ.
Xin mua mau kẻo hết.

CÁC CHỨNG ĐAU XƯƠNG VÀ THẤP

Những bệnh trên đã kể và các chứng sau này như lở tượt máu ra là bởi tại máu sấu ả. Bạn-bà thì thường có những lúc phải tội mà lúc trở về già. Các chứng ấy có bởi vì máu sấu thành ra độc, có nhiều căn. Vậy muốn cho máu chảy lưu thông, thì nên dùng thứ thuốc

Dépuratif Richelet

mà các thương-gia ở hoàn-cầu điều công-nhận là mạnh, là tốt. Dùng thuốc này thì chẳng bao lâu máu mất cặn và các bệnh ngoài da như ghẻ lở các nốt mẩn khác mà bệnh giang mai phát ra cũng khỏi.

Thuốc này bán ở các hàng lục ngọa to.

Các vỉ giá Mẫu dụng

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu sư)

Một vị thuốc có với thứ bất thường thì rõ cái giá-trị và cách dùng thuốc Dragées Rabuteau thế nào, vì ngài đã nhờ thuốc Dragées Rabuteau (hiệu đầu sư) ấy mà khỏi được bệnh hoa liễu tinh thần, mèn mỏi cực khổ, mà đã chuyển thành ra bệnh đàn ông vô cùng yên ổn.

Vậy xin kể ra sau này: Thuốc Dragées Rabuteau (hiệu đầu sư) này bào chế có chất sắt là một chất rất bổ về đường thí huyết, lại có thứ dược-liệu (iode) để lọc cho huyết được trong sạch mà làm cho tiêu tán những bọn hèn ra ngoài hết. Người ta thường thấy phần nhiều người bị bệnh ra huyết, xanh xao vì yếu thận, ăn mất, ăn cuồng hoạng, có những mụn mọc sần sần lên ở mặt. Bởi bà con gái thì người ấy không đông, thường hay sinh ra ốm hoạng.

Muốn cho khỏi hết các bệnh ấy thì nên dùng thứ vị bổ thuốc Dragées Rabuteau (hiệu đầu sư) là một thứ thuốc bình-nghiêm đã lên, lại là một thứ thuốc có danh-tiếng hơn cả.

Ở ốm bằng bào-chế lớn đầu có bán cả. « 2060

HIỆU BÀO-CHẾ VÀ LỤC-HỌP
CHẾ THUỐC CHO NGƯỜI ĐẠI-PHÁP VÀ NGƯỜI AN-NAM
Ed. MONTÈS
Quan Bào-chế hạng nhất, Hà-nội, phố Paul-Bert, số 84

HÓA-HỌC CHẤT
và các thứ thuốc bào-chế

THUỐC ĐAU MẮT
Hiệu BONNET-CARD, trị các thứ đau mắt

THUỐC SOLUTION R. của ông HOLBÉ để chữa a-phiện
SOLUTION R. HOLBÉ
2 $ 50 một chai

Mấy thứ bán-hiệu hay hơn :
Các thứ thuốc nước đựng lọ kín để tiêm vào da như thuốc bổ CACODYLATE DE SOUDE
Thuốc tiêm gọi là 914, trị bệnh Giang-mai
Thuốc ho-só SIROP PECTORAL dặc-ca,ll-mất.
Thuốc lào hiệu MONTÈS
thuốc nặng = 2 $ 00 le 50 viên
thuốc thật = 0 $ 90 một chai
Cách sử dụng lọc : những ai muốn ung sử : uống thuốc souhets antisyphilitiques có thứ thuốc bismuthiques của Bào-hiệu thì chữ : trái. Thuốc này để chữa được số số người phải bịnh lậu.

Gouttes « VIRGINIE »
1 $ 00 một lọ

Trị những bịnh đàn bà như : Kinh nguyệt không đều, ung ra xác huyết kinh đau đớn mình mẩy, khó đau bụng, ụng-con, những thuốc này đều mua lấy lại nhà để trong mình để bào chữa.

ĐỒ BUỘC THUỐC
có bông sẵn VÉ-SI-NHIÊN HÓA-HỌC

ĐỒ MÔ-SÉ
Kính-ánh, đồ-ánh, thuốc-ánh hiệu LUMIÈRE và JOUGLA và giấy ánh, thuốc Citrate và thuốc Bromure
Bán chịu và bán bạc kim
Bán cắt và bán lẻ

« THUỐC DÉRÉ »
1 $ 90 một chai 1/4 litre
Trị bệnh giang mai lắt lắt mọi thứ, không thuốc nào trị cho được như thuốc Déré. Dùng thuốc Déré rồi cũng nên phải uống thuốc này thì mới cách khỏi hẳn được : thuốc này rất hay, trị quí : vì chẳng hại gì đến tạng tỉnh dịch, lại bổ sức cho người có bệnh. Muốn cho thuốc này trong một thang mà nên mua một chai lớn litre. Giá có 1 $ 00 mà thôi.

NHỮNG ĐỒ TƠ LỤA
HIỆU
C. J. BONNET
LÀ TỐT HƠN CẢ
PACHOD Frères & Cie LYON
2050

NGUYỄN-HỮU-THU DIT SEN
HAIPHONG

CÁC ĐƯỜNG TÀU CHẠY SÔNG, BIỂN:

Tàu BẢO-THẠCH-JADE) chạy Hải-phòng, Nam-hải, Bắc-hải, Hongkong
Tàu GIAO-CHỈ chạy Hải-phòng, Nam-định.
Tàu ĐÔNG-LỢI chạy Hải-phòng, Nam-định.
Tàu TÂN-ĐỆ chạy Phả-lại (Sept Pagodes), Lẽm,
Tàu CÁT-TƯỜNG chạy Hải-phòng. Kiến-an.
Tàu CHAMPAGNE chạy Hải-phòng. Hongay.
Tàu SỞ-ĐỆ chạy Hải-phòng. Hải dương.

Những hàng hóa thì phải sắp xuống tàu một giờ trước khi tàu khởi-hành
Ai cần điều gì xin hỏi tổng cục tại Hải phòng
Phố Bonnal số 61 — Phố Tourane số 9
TÉLÉPHONE N° 604
2061

CAFÉ, RESTAURANT
HOTEL DES COLONIES
TRUNG-BẮC KHÁCH-SẠN
Chính-quán tại phố hàng Trống, số 80 ngay cửa Nhà-Thờ
Phụ-quán có vườn hoa rộng rãi, ở số 68 cùng phố ấy.

Đủ các cách tiện-lợi và lịch-sự theo lối ăn ở của người Âu-châu

Bản-sen thừa tiếp các qui-khách Tây-Âu và Đông-Á cũng một cách bình-đẳng, mà lại để tùy ý cho các ngài, người Nam-Việt hoặc người Trung-hoa, muốn ăn, ở, hoặc uống rượu chỗ biệt-tịch cũng được, và cũng một giá tiền.

Phụ-quán cũng có giây nói trực tiếp với chính-quán 2040

NGÀY NÀO CŨNG CÓ XE THƠ CHẠY
Công-ty PHẠM-VĂN-PHI

Auto-Postale

Công-Ty chúng tôi xin trình qui-khách biết rằng : kể từ mồng năm tháng giêng tây này, ngày nào chúng tôi cũng có xe chạy chở thơ và hành-khách ở ga Yên-Lý về Phả-Qui và Phả-Qui ra ga Yên-Lý. — Ở Phả-Qui có 3 phiên chạy. Hiễu buổi bán năm nắt lắm, các qui-khách buôn bán ở đây đi lại có hàng-hóa gì xin cứ ghe cho bản-ty chở, tính giá phải chăng.

Các qui-khách đi lại đường Vinh-Đôngha nên đi xe thơ thì được cẩn thận hơn, nhưng khi lấy vé nên có ý kẻo lầm đi vào xe khác. Muốn khỏi sự lầm ấy, xin liệt qui khách đánh giấy thép trước cho bản ty. Bổ khi bản ty nhận được giấy thép sẽ cho xe ra đón hay là cho người khỏi đi đón.

Đường Yên-Lý đi chợ-Hiễu thì đánh giấy thép ra PHẠM-VĂN-PHI Yên-Ly ga; — mà đường Vinh-Đông-Hà thì đánh giấy thép cho PHẠM-VĂN-PHI Đông-hà gare.
2012

CÁO-BẠCH

Chúng tôi kính trình các qui-khách biết rằng chúng tôi thuận bán chịu Phốt-phát (Phosphates) đến mùa tháng mười gặt rồi mới lấy tiền, song những các nhà tư mà mua thì phải có gì chắc chắn để gửi chúng tôi làm tin, như là: để bán cửa nhà ruộng nương (Titres de propriétés) phiếu Quốc-trái, (Titres d'Emprunt Français) phiếu Đông-pháp công-thái (Titres d'Emprunt Indochinois) vân vân.

Những giấy phiếu Quốc trái, công thái mà chúng tôi giữ để làm tin thì bao giờ cũng vẫn là của những các nhà mua hàng chịu đem gửi; mà khi đến hạn giả tiền mua chịu hàng rồi thì chúng tôi giữ lại các giấy mà lấy, mà nếu đáng khi chúng tôi giữ các giấy mà lấy có phiếu nào được mở trăng số thì cái số ấy vẫn thuộc về của người có phiếu đem gửi.

Những các làng đã cải lương rồi mà có những giấy phiếu lấy có thể mua chịu được phốt-phát, muốn biết cách thức mua chịu phốt-phát thế nào thì các làng ấy cứ hỏi tại của tôi Công-sở.

Kính cáo
SOCIÉTÉ DES PHOSPHATES DU TONKIN,
133, Avenue Paul Doumer,
HAIPHONG.
2030

N° 110

TÁI-SINH-DUYÊN
(Sự-tích Mạnh-lệ-quân)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC *dịch thuật*

Vương-thiếu-phủ tức khắc đem đại đội chiến-thuyền ra để đối địch, *Ô-tất-khải* quát to lên rằng :

— Lại-tướng hãy nói họ lên trước rồi sau sẽ giáp trận cũng chưa muộn.

Vương-thiếu-phủ nói :

— Ta đây là vũ trạng-nguyên, gia phong Đại-nguyên-soái, tên gọi *Vương thiếu-phủ*, phụng mệnh triều-đình đến đây lấy đầu nhà ngươi đó.

Ô-tất-khải quát to lên rằng :

— Không cần nói nhiều, hãy cho nhà ngươi thử một ngọn chùy của ta !

Nói xong, liền giơ chùy lên đánh, *Vương-thiếu-phủ* giơ kích lên đỡ, rồi hai bên giao chiến cùng nhau. *Ô-tất-khải* nghĩ thầm : người này cũng là một tay giỏi võ-nghệ.

Trong khi *Vương-thiếu-phủ* đang giao chiến cùng *Ô-tất-khải* thì bỗng có một viên Phiên-tướng giục thuyền tiến đến mà quát to lên rằng :

— Nào, có ai dám liều chết mà đối địch với *Lư-bồ-kiếm* này không ?

Vi-dũng-đại nghe nói, tức khắc quay mũi thuyền lại, rồi đón mà bảo rằng :

— Đã có *Vi-dũng-đại* là Hữu tiên-phong quán *Nguyên* đón đây !

Nói xong, liền giơ hai ngọn đao đánh *Lư-bồ-kiếm*. *Lư-bồ kiếm* cầm sang chống lại. *Vi-dũng-đại* nguyên là nữ tướng, cho nên sức yếu, đánh được 10 hợp, đã tự biết là sức không địch nổi, mới giả cách thua chạy. *Lư-bồ-kiếm* giục thuyền đuổi theo, *Vi dũng-đại* rút ngay một mũi tên quay mình lại bắn.

Lư-bồ kiếm tránh không kịp, bị mũi tên trúng vào phía vai bên tả, ngã lăn xuống thuyền, *Vi-dũng-đại* với-vàng nhảy sang, rồi chém thêm một nhát, giết chết được *Lư bồ-kiếm*. Quân *Nguyên* cũng nhảy theo sang mà cắt lấy thủ-cấp *Lư bồ-kiếm* đem về.

Thủy-thủ quân Phiên nhảy cả vào khoang thuyền mà reo to lên một câu rằng :

— Chúng tôi xin đầu hàng !

Vi-dũng đại truyền cho quân-sĩ bắt lấy thuyền đem về. Bấy giờ *Ô tất-khải* giao chiến cùng *Vương-thiếu-phủ* đã được hơn 30 hợp, bị *Vương-thiếu-phủ* đánh hăng quá, lại thấy *Lư-bồ-kiếm* bị giết, vậy nên trong lòng rối-loạn, liền bị *Vương-thiếu-phủ* đâm cho một ngọn kích vào vai

Quân Phiên với vàng quay thuyền lu chạy, *Vương-thiếu-phủ* giục thuyền đuổi theo, bắn chết được quân Phiên, không biết bao nhiêu mà kể.

Vương-hậu cũng cưỡi lấy một chiếc chiến-thuyền của quân Phiên, rồi lại đuổi theo mà đánh. Đuổi được một quãng dài, *Vương-thiếu-phủ* mới rồi hiệu thu quân về trại, ghi công-trạng của các tướng vào sổ, và sai người đem biểu tiễn Kinh để báo tin thắng trận.

Lại nói chuyện *Ô tất-khải* bị thương chạy về, dùng thuốc kim-sang-dược cứu chữa, rồi kiểm-tra những số tổn hại thì thấy mất hai chiếc chiến-thuyền, bốn viên đại-tướng và 3 nghìn quân-sĩ. *Ô tất-khải* nghĩ thầm : cứ như thế này, có lẽ ta lại phải mời đến quân sư, mới có thể thắng trận được.

Bỗng thấy quân-sĩ vào báo rằng :

— Có quân-sư đến.

Ô-tất-khải mừng lắm, với vàng chạy ra đón vào. *Thần-vũ đạo-nhân* vào ngồi, hỏi *Ô-tất-khải* rằng :

— Bần-đạo này nghe tin quan Nguyên-soái bị thua, vậy nên đến thăm, chẳng hay tình-hình quân *Nguyên* ra thế nào ?

Ô-tất-khải thuật chuyện đầu đuôi cho *Thần-vũ đạo-nhân* biết quân Phiên đã thua luôn hai trận, lại bảo *Thần vũ đạo-nhân* rằng :

— Cứ như ý tôi xem ra thì bọn thất-phu này giỏi hơn *Hoàng phủ-kinh* nhiều !

Thần vũ đạo-nhân nói :

— Không bẽ chi ! Ngày mai có bần-đạo ra trận, tự khắc chiến-thắng được.

Ô-tất-khải nói :

— Vâng ! tôi xin nhờ cái phép thần-thông của quân-sư.

Thần-vũ đạo nhân nghiêng cái bầu đạo, lấy ra một viên thuốc, bỏ vào trong miệng nhai nhỏ, rồi dịt vào chỗ bị thương cho *Ô-tất-khải*, chỉ trong hồi lâu thì *Ô-tất-khải* lại được bình phục như thường.

Ô-tất-khải bị lệnh cho các quân-sĩ sửa soạn để ngày mai đại-chiến. Quân Phiên nghe nói có *Thần vũ đạo-nhân* ra trận, đều lấy làm mừng rỡ, chắc thế nào cũng sẽ được thành công. Sáng hôm sau quân Phiên nổi hiệu súng, đem đại-đội chiến-thuyền ra trận.

Thám-tử quân *Nguyên* vào báo với *Vương-thiếu-phủ* rằng :

— *Ô-tất-khải* đem đại-đội chiến-thuyền ra trận, so với hôm trước, có phần lại đỡ đội hơn.

Vương-tiểu-phủ bảo *Hùng-hiệu* rằng :

— Hôm nay chắc *Thần-vũ-đạo-nhân* ra trận, chúng ta nên phải đề-phòng mới được.

Hùng-hiệu khen phải, rồi hai người cùng giắt bảo bối ở trong mình, cũng đem đại-đội chiến thuyền ra nghênh chiến: Quân *Nguyên* bảo với *Vương-thiếu-phủ* rằng :

— Dẹ dám bẩm quan nguyên-soái ! Người đứng ở chiếc thuyền phía tả kia, tức là *Thần-vũ-đạo nhân* làm quán-sư bên Phiên đó !

Vương-thiếu-phủ ngẩng đầu trông lên, thấy *Thần vũ-đạo-nhân* đang đứng ở mũi thuyền, mình mặc đạo-phục, thân-thể to lớn, trạc độ hơn tứ-tuần, tay cầm hai thanh kiếm, phía sau lưng có một lá cờ tướng, trên đề ngang 4 chữ « *Hộ-quốc-quán-sư* »; dưới đề thẳng một dòng « *Thần vũ-đạo-nhân* ».

Ô-tất khải trông thấy *Vương-thiếu-phủ* ra trận, liền quát to lên một tiếng mà rằng :

— Nào các tướng ! có ai dám ra bắt *Vương thiếu phủ* đem về lấy công hay không ?

Bỗng thấy phía tả có *Phả-lợi*, tay cầm một thanh đại-đao ; phía hữu có *Trạch-phong*, tay cầm một ngọn họa-kích, hai thuyền đều tiến ra mà quát to lên rằng :

— Quân *Nguyên* có ai dám liều chết mà đối địch cùng *Phả-lợi* và *Trạch-phong* này hay không ?

Trong đám quân *Nguyên*, bỗng thấy Tả-dực quân là *Xích-anh-tướng* cầm sang giao-chiến với *Phả lợi* ; Hữu-dực quan là *Vương hào* cầm đao ra giao chiến với *Trạch-phong*, *Vương-thiếu-phủ* truyền nổi trống để trợ chiến. *Vương-hào* sức khỏe như hổ, đánh độ hơn 10 hợp thì bỗng quát to lên một tiếng rồi giơ đao chém mạnh một nhát, *Trạch-phong* rơi đầu xuống thuyền. *Vương-hào* nhảy theo sang thì quân Phiên ở trong thuyền ấy đều xin đầu hàng cả.

Thần-vũ đạo-nhân thấy vậy, miệng đọc thần-trú, dùng cách « Ấn-thần-pháp » cưỡi mây đến đánh *Vương-hào*. Chẳng ngờ *Hùng-hiệu* trông thấy, liền quát to lên rằng :

— Nhà-ngươi chớ dùng yêu-thuật, không che được mắt ta đâu !

Vương-thiếu-phủ cũng trông thấy, giơ cái Phi-điện-chùy toan đánh *Thần-vũ đạo-nhân*, *Thần-vũ đạo-nhân* giật mình kinh sợ, vội vàng lảng tránh, nghĩ thầm lấy làm lạ, không hiểu có sao các tướng bên *Nguyên* lại biết được cách « Ấn-thần-pháp » của ta.

(Còn nữa)

Certifié l'insertion
Imprimerie de Trung Bắc Tân Văn
Le Gérant NGUYỄN-VĂN-LUẬN